

MAGYAR VIDÉK.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft. 50 kr.
Egy szám ára 15 kr.

A lap kiadóhivatala **Nobel Armin** könyvkereskedésben van, hová az előfizetéseket küldendők és a lap szellemi részét illető közlemények czímozandók.

SZEPIRODALMI ISMERETTERJESZTŐ

ÉS
TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Hirdetések

négyszet centiméternyi tér szerint számítatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyzet centimétert 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetőink kedvezményben részesülnek.

Nyílt tér pettsoronként 10 krajczár számítaték.

Olvasóinkhoz.

Örömmel tudatjuk, t. olvasóinkkal, hogy lapunk mai száma már kiadónk jól felszerelt könyvnyomdájában készült. Mivel a lap díszes kiállításához szükséges némi anyag még hiányzik, t. olvasóink szives elnözését kérjük, ha a mai szám kiállításra nézve még nem felel meg minden tekintetben becses várakozásuknak. Lapunk kiadója mindent meg fog tenni, hogy ezentúl a lap külalakja is megfeleljen a művelt közönség igényeinek.

A szerkesztőség.

Állítsunk-e népkonyhát?

Az erények legszebbike kétségkívül a felebaráti szeretet, mely különösen a szűkölködők segélyezése által gyakorolható. A felebaráti szeretet nemes czélja lelkesítette Pápa város nemeslelkű hőljeit, midőn a humanizmus érdekében tömörültek, egytette alakultak. Az egyesület működése ismeretes; még elvi ellenfelei sem tagadhatják, miszerint létesítendő fogva, mindent megtett, hogy pénzt teremtsen és szegényeit elláthassa.

Sok szép jelét adta annak, hogyan kell a nyomoron segíteni akkor, ha az itt ott előáll. Igaz, a négyelet választmányi tagjai buzgalomra nézve hasonozélu egyesulek választmányait felülmúlták.

Kötelességünknek tartjuk mindamellett felemlíteni és ugyancsak a humanizmus nevében határozottan rosszálni azon tényt, mely szerint a négyelet élén álló érdemes előljároságnak minden dícséretre és elismerésre méltó fényoldalai mellett egy árny-

oldala is van, — melyet e lapokban, — melynek a személycultus ugy látszik nem mindennapi kegyere, sőt ellenkezőleg véleményét bármikor és bárkivel szemben határozottan és nyíltan kimondja és minden hibát a milyensége szerint hol gyengéden érint, hol kiméletlenül ostoroz — jó lesz felemlíteni; felemlíteni a szent ügy érdekében, mely ugy látszik csak kicsinyiségek miatt szenved. A négyelet árnnyoldalának tekintjük azon hibát, mely szerint az annak ügyeit intézők, ha oly valaki részéről, ki a négyelethez nem áll nagyon közel, a legczélszerűbb dolog megpendítetik, a tisztelt elnökségek vagy volt elnökség azt, mivel máshonnet jött visszautasítandónak, kivihetetlennek tartja, meg vagyunk győződve csak azért, mert más tette a javaslatot. Rendes szokása szerint járt el a négyelet a népkonyha fűdős életrevaló és korszerű eszméjével is. Minden ügy mellett és ellen számtalan érvelést lehet felhozni, és így nem esodálkozhatunk, ha Antal Gábor ur e lapok 16-ik számában is a népkonyha ellen érvelt. A felhozott érvek önönmagukat czafolják és t. szerkesztő ur is valószínűleg A. ur iránt való tiszteletből hagyta azokat szó nélkül, mit mi már nem tehetünk.

A négyelet t. titkára, említett cikében arról akar bennünket meggyőzni, hogy Pápan a népkonyha felállításra felesleges. Vajha igazza volna A. urnak! Fájdalom nem oszthatjuk nézetét. — Igaz, nálunk a kedvenc eszmék alapján erőltetve megszületett kísérletek elesenevészték vagy épen elhaltak: de miért van ez így? nem ám azért, mert az a „kedvenc” eszme nem

jó, hanem azért, mert azok, kikre a keresztállítval van bízva, modern intézményt hallásból alig ismernek és kiknek keze alatt minden esetre a kedvenc eszme alapján létesített intézmény csak szappanbuborék. Csodálkozunk, hogy A. úr még azt is akadálynak tartja, hogy minden dolog keresztállítvale megerőtletésbe kerül. Képzelmehi-e maup jótékonyczélu, humanus irányu vállalatot erőlködés nélkül. — A nagy közönség rendszeren közönyös, a mig lehet fizet, de az ügyek vezetését fardhatatlanul buzgalmu egyénekre bízva, kiktől elvárja, hogy az „erőködést” nem fogják sokalni. Avagy létező intézményeinket nem „erőködéssel” létesítették és tartjuk fenn? Mennyi megerőtletésbe kerül mig pl. egy műkedvelői előadást létre tudjuk hozni, azt titkár úr is igen jól tudja. No, de utóvégre még is megy, ha erőltetve is. A felállítandó népkonyhával is csak így leszünk; mig az áldozatképes közönség azt nem ismeri, annak nemes intencióit fel nem fogja az eszmétől idegenkedik, de mihelyt azok, kik minden szép és jó pártfogására első sorban hivatvák és kötelesek, az eszmét magukéva fogják tenni, a nagy közönség támogatása sem fog elmaradni. A népkonyha felállítása tehát csak addig czél szerűtlen, mig a t. négyelet előljároságának néhány tagja azt czélszerűtlennek tartja. Mi ép úgy, mint titkár ur csak azon egyéneknek tartjuk segélyezésre jogosultsáknak, kik arra rea szorulnak és arra valóban méltók. De ha elismerjük, hogy ilyenek vannak, megengedik azt is, hogy nem mindig segélyre érdemes részestl a t. négyelet segélyezésében és hogy mindazok,

T Á R C Z A.

Erna emlékezete.

Áldjon meg az isten lánykám
Hű szerelméért!
Áldjon meg a boldogsággal,
Mely engem nem ért.

Ez kísérjen elteden át,
Mindennél híven,
Hogy ne is tudj' sohase róla,
Mily kiholt szívem.

Hű szerelmed napsugár, de
Keblem ősi táj;
Mindhiában a sugár, ha
Tar-mezőre száll!

Beamed ébredt a tavasz meg,
Bennem elvirult,
Arcod olyan nyájas, édes,
Arczom — ah! — mi dult.

Nem! — nem adhatok neked már
En szívet szívét:
Elvezett az időm, . . . Oh, hogy
Nem lehet tied!

Elviráigaz a szerelem —
Egyszer el csak az, . . .
Mert, hogy a szívben nem ebred
Új, meg új tavasz!

Isten áldjon hát leánykám
Hű szerelméért!
Áldjon meg a boldogsággal,
Mely csak téged ért.

Ez kísérjen elteden át,
Mindennél híven,
Hogy ne is tudj' sohase róla,
Mily kiholt szívem.

S. J.

Hermann tanár, a „prestige” királya.

(Több külföldi lap nyomán.)

Nem hiszem, hogy a művelt közönség közt van valaki, aki a híres szemfényvesztő, Hermann tanárról ne hallott volna. — Productiói oly kedvelté tették őt, hogy most midőn Párisban fellépett, a „Salle des Nouveautés” alig volt képes a kíváncsi közönség tömegét befogadni.

A nagy közönség pedig gondoskodik a reklámról. Hihetetlen dolgokat beszélnek róla, oly dolgokat, melyek a lehetetlenséggel határosak. — De nemesak az utczán lehet felőle hallani, hanem a salonokban, clubokban, sőt a diplomátiai körökben is. Mindebben pedig legnevezetesebb az, hogy ezen meséket és híreket mindenki elhiszi.

A sok közül néhány példát:

Egy tisztességes külsejű úri ember, belép Páris egyik első rangu ebédelőjébe. Az ajtót azonban oly erővel csapja be maga után, hogy a nagy, erős és drága tükörtábla, ezer darabba törve hull nagy csörmpöléssel a szőnyegre. — A már jelenlevő vendégek ijedten ugrálnak fel ülőhelyeikről és utat nyitnak az idegen előtt, ki — mintha misem történt volna — legnagyobb lelki nyugalmal foglal helyet. A vendégek közül többen odahagyják helyeiket és indignációval távoznak a teremből.

A vendéglös ezt észre veszi. Bőszusan lép az idegen asztalához:

— Uram, ön nekem nagy kárt, de még nagyobb kellemetlenséget okozott! Mindkettőért ön nekem kárpótlással tartozik!

— Én ömnek kárt okoztam? — kérdi az idegen finom mosolylyal.

— Nemesak kárt, de — mint megjegyzém — kellemetlenséget is.

— És miből áll az?

— Hm! Különös kérdés! Valószínűleg még tréfálni is akar velem, mihez azonban egy

kik eddig a négyzet segélyét igénybe vették már t. titkár úr szerint nem azok, kik segélyre szorulnak, hisz a négyzet csak azoknak ad, kik „nála jelentkeznek” és így azok, kiknek a „szemérem nem engedné” a népkönyhába menni, most sem vétetnek figyelembe. Van városunkban számos szegény család, mely maga is fillérjeivel a négyzethez hozzájárult, mely már múltjánál fogva sem szeretne négyzeti censura alá jönni, melyet a mostoha vízszonyok oly helyzetbe hoztak, hogy igen jól esnék neki és nagyon szívesen venné, ha a zord évszakban mód nyújtanék neki, mely szerint olcsó ételhez juthatna: mert a népkönyha nemcsak mezítalás embereknél való, hanem oly szegény iparos családnak és másoknak, kik vagy pénz szűkében vannak, vagy a megérdemelt munkabért meg nem kaphatják, kezébe néhány krajczárt vagy hatost nyomnak, azon megjegyzéssel, hogy a „többiért jöjjön holnap vagy holnapután...”

Az ily emberek a „szemérem” nem engedi meg, hogy a t. négyzethez forduljon, hanem a népkönyha segélyével nem lesz szükséges több tagu családjáig addig míg több pénzre szert tehet a meleg ételt nélkülözni, hanem kevés pénzért maga és családja számára olcsó ételre is szert tehet, melyet nem kell a népkönyhában megenni, hanem otthon is elkéltheti. Igen is, szegény iparosainkat, kiknek sokszor betevő falatok sínes, segélyezésre méltóknak tartjuk és nagyrészt azok és családjai számára olcsó étel a népkönyhát. Titkár úr cikkében különös súlyt fektetett a költségekre, melyekbe a népkönyha szervezése kerülne: már az ezen passzusnál kifejezett töprekedései mutatják, hogy nem akarunk az eszményvel tisztába jönni, mert úgy látszik titkár úr talán a „Griff”-termet akarunk kibérelni, finom service-ket, asztalkendőket stb. bevarázsolni. — A népkönyha helyiségét és bútorzatát igen csekély árral lehetne felállítani. Nem kívánható, hogy a néhány évöszer, tányér stb. költségvetését megcsináljuk: amny áll, hogy ép úgy, mint egyes jötevők ruhaneműket, élelmiszereket és másfélket ajándékoznak: a berendezést is nagyrészt közadakozás útján lehetne előállítani. — Minthogy azt hisszük, a népkönyhát igénybevevők nagyrészt otthon költenék el az ételt, nem is kellene valami nagy bútorzat. Már is hossz-

szura terjedt cikkünk, így nem akarunk A. úr többi érvelésével foglalkozni csak legnagyobb örömnünkre constatálni, hogy vannak városunkban nők, még pedig szép számmal, kik a népkönyha eszméjét helyeslik és rövid idő múlva diadalra is fogják segíteni. A népkönyha felállítása szükséges és ha másképp nem megy, a városi hatóság feladata leendő az ügyet kezébe venni. — Csodálkozunk nagyon, hogy a városi költségvetési előirányzatban nem vétetett fel némi összeg az inségesek segélyezésére rendeljük, hogy a képviselőtestület a hiányt pótolni fogja és az inségesek számára a költségvetésbe egy összeget felveendő, mely összeg a felállítandó népkönyha javára volna fordítandó. —y.*

A vallásos nevelésről.

Írta: REINER MARL.

II.

Mily gyakran jutunk azon helyzetbe, hogy el kell válnunk azoktól, kiket szeretünk s egészen idegen emberek közé jutunk, kik a tettetés álarcza alatt, mostoha szeretettel közelednek felénk, csak hogy megszeretessék környezetüket velünk. Mi az, mi ilyenkor velünk helyzetünket elviselhetővé teszi. — Nem egyéb mint a hit. Nem minden szülő van azon szerencsés helyzetben, hogy gyermeke jövőjét önmaga otthon állapítsa meg s kénytelen, attól megválna, őt a nagy világba bocsájtani. Ha gyermekünk hitét a már említett módon ápoltuk, nem kell félnünk, hogy rut vételekre vetemedik, mert vallásos, erkölcsös érzelme, melyet gondtal ápolunk, őt minden rossztól vissza fogja tartani s a jó s szép felé fogja vezérelni, szóval, minél jobban képeztük gyermekünk erkölcsi fogalmait, annál biztosabban jár az el minden helyzetben, annál bátrabban bocsáthatjuk őt el magunktól az élet hullámzó tengereire, mert a legnagyobb veszély között is fog találni egy árbocot, mely őt a végveszélyből kimentse. — A szülőnek úgy kell gyermekeiket vezetni és oktatni, hogy az oly gyakran előforduló intések, feddések és tanácsok oly alapelvűkké készítenek, melyek majdan az életbelépő fiatal egyének egész életén át katalanz szolgálhatnak s midőn a tapasztalás iskolájából némi oklást vett, ha a valóságban áttét öröme és szenvedések folytán hajlamú megerősödték, akkor ezen valóban áttét érzetekből ő maga fog erkölcsi alapelvet

Közlök fentebbi cikket, hogy a népkönyha eszméje sajtó útján közzé legyen tisztázott. Szerk.

életszabályokat levonni, midáltal élnéküni és tisztulni fognak nézete s helyesze szilárdan fog állni, mert jó alapelvekre lesz építve. Az nem szenved kétséget, hogy minden nemes szülő azt akarja, miszerint gyermeke az erény útján haladjon s magát az erényben gyakorolja, azért törekedjék oda, hogy gyermeke sohasem tegyen mást, mint amit az erkölcsiség kíván, még ekkor sem, midőn haszon vagy indulatleve mástól ragadja.

Mint már említtük: a hit nem egyéb, mint benső meggyőződés külső nyilvánulása. Nézetem szerint az ima tulajdonképen a vallás lényegéhez tartozik, de mivel általa a gyermek ébredő hitét is nagyban ápoljuk, ne mulasszuk el, vele a napnak bizonyos részében imádkoztatni. Oh mint fogja az egykor oktatóját áldani, ha netalán veszély érné, s bánatos szíve a hitben találya vigaszt, ajka imát fog rebegni, hogy őt imádkozni megtanította. Azon ember, aki imádkozni nem tud, az szegény szememben, szeretetben és mélyebb, magasabb érzelmeiben, az nem ismeri az imának csodálatos hatását a jámbor ember lelkére. A jámborság igaz, nem képes imája által a veszélyt, szerencsétlenséget elhárítani, de képes bennünket megerősíteni arra, hogy annak ellentálya, azt könyében elviselhessek s Gerhárd szavaival öve: „Lelkünknek az ima az, ami az élő embernek a szív. — Mily remek hasonlat ez, mert valamint örömeink és bánataink a szív hevesebb löktetés által ad kifejezést s ebben keres enyhülést, úgy a fájó lélek az imában teszi azt.

Szeresd felebarátodat, mint önmagaddal szereted, mondja a szentírás, mely mondat is arra utal bennünket, hogy gyermekeink kelteiben az emberiséget magasztos érzelmet is ápoljuk. — Ezen érzelem, mint ösztön már a gyermek szenge korában is mutatkozik, s rajtuk áll az határozott érzésű fejlesztési. — Főlölegesen tartom a szülők és nevelők magatartásáról a gyermekekkel szemben, az elso-rott érzelmek fejlesztésének tekintetéből bővebben írni: hiszem a nevelők (a valódiak) tudják magukat, a nevelést illetleg mindenben és mindenkor mihez tartani, a szülők egy része pedig öntudatosan, más része ellenben ösztön-szerűleg használja eljárásában a legjobb nevelési eszközöket.

Engedje a jó Isten, hogy a nevelés már most is magasan legző zászlóját, ezertül még magasabban lobogtathassuk.

(Adja Isten! Szerk.)

espep kedvem sínes. Ön nekem 200 frank kárpótlást fog fizetni, vagy...

— De bocsásson meg uram! — szolt most az idegen komolyabban — ön nem értem önt! Miért fizessenek kárpótlást?

— Miért fizessen? Ön nagyon mulatságossá válik. Kedvem volna rendőrt hívti ide, hogy ő is tanuja legyen e víz hangulatának. — Uram! — most az idegen felállt — kikérek minden ezüstöt és kétörtehm megjegyzést! Ön engem rögtön fel fog világosítani, miért fizessenek önnek 200 frankot.

— Hát azt gondolja tán, hogy én ezen nagy tükrötáblát, melyet ön összetört, ingyen kapom? Oda nézzen! Cserepei a padlón he...

És midőn a vendéglős oda nézett, nem látott ott semmi mást, mint az ép és egész tükrötáblát, mely most is úgy fénylött és ragyogott mint egy órával előbb. — Az idegen pedig, ki nem volt más, mint Hermann tanár, legnagyobb nyugalommal távozott, faképnél hagyva a bámuló vendéglőst.

* * *

Egy úr kit külsége szerint pensionált tiszt-

nek lehet tartani, belép egy vadhuskereskedésbe és nyulat kér. A kereskedő oda nyújt egyet.

— Még frís ezen nyul?

— Szolgálatára! Csak tegnap lövettet.

— Valóban, úgy látszik, hogy nemcsak frís, de meglőve is rosszul van, mert ime, még él.

És úgy is volt, a nyul kiugrott az idegen kezéből, kiszaladt az utcára, hol valóságos hajtvadászat rendeztetett ellene. Mig a kereskedő és segédei fölszaláltak, addig az idegen eltűnt a helyiségből.

Ezen idegen Hermann tanár volt.

* * *

Fél órával később a halcsarnokba lép.

— Hogy egy kiló élő fogas? — kérdi az egyik árusnőtől.

— Két frank.

— Hát ezek itt, melyek már nem (hiek?

— I frank és 20 centimes.

— Kérek ezekből 4 kilónyit.

A nő kimeri őket és beleönti az idegennek kifészfitt zsebkendőjébe. De alig voltak

az élettelen halak a kendőben, midőn azok elkezdtek magukat dobálni ugyannyira, hogy valamennyien a földre gurultak, hol vígan csapkodták farkaikkal a márványt.

— Ön engem meg akart eselni. — kiabál a prestigiater, mert Hermann volt — én döglött halakat vettem és ön eleveneket adott helyette. Én önt eselőnek nyilvánított! Ajánlom magamat. És távozott a nőtől, ki meglepetésben a legutóbbi arcot látta.

* * *

Ezen jelenet után belép egy zsidárushoz.

— Mutasson nekem esibeiket; egyet ki fogok választani közülük egyik patiensem számára.

A zsidáros mutat neki egy egész tuczatot. Ezek közül fog egyet és oda tartja a vevő orra alá.

— Ezzel meg lesz elégedve.

— Mennyi idő?

— Három hetes.

Az esemoteny azonban nem hisz emberünknek és hogy meggyőződjék a zsidáros szavainak valódiságáról, mielőtt az visszatarthatta

Értesítés a t. biztosító közönséghez a lakházak és gazdasági épületek hat évre szóló biztosításáról az ingyen év előzetes elvezetével.*)

Budapest, novemberhó 1879.

A t. biztosító közönség és főleg t. feleink, a kiknek rokonszenve és bizodalma emelte társaságunkat, több egyéb tényező hozzájárulásával, jelen állásra, nem fogják túllök megtagadni annak elismerését, hogy társaságunk mindig szilárdan megmaradt azon alapon, melyre fekteté az üzletet és hogy elveihz hífi maradt a nyomában keletkezett versenytársaságoknak az ó eljárásától nagyon eltérő kísérletei közt is.

Ez elveit azon rendkívüli eredmény igazolta és jutalmazta meg, hogy már a jelen 1879-ik év végével társaságunk 3.000.000 frtnyi alaptőkéje készpénzben teljesen ki van egészítve, tartalékalapja pedig 1.000.000 frta emelkedett, és hogy mire mint bátran állíthatjuk, a versenytársaságok egyike sem képes, a károk fedezésére szolgáló díjtartalékok, társaságunk, vagyoni állásánál fogva, a jelen év végével oly nagy összegben viheti át a jövő évi számla javára, hogy ennek folytán ezentúl előrelátótlag mindig abból fedeztetethnek a következő éven át előforduló károk.

Ez eredmény elérésére törekedett mindenek felett társaságunk, mert meg volt győződve, hogy a hazai biztosítási ügy érdekének általában és különösen t. felei érdekének az által tesz kiváló szolgálatot, ha az üzlet nyereménycélből oly erős alapokat, tartalékokat alkot, mik minden esetre megnyugtatót, mert kellő biztosítékot nyújtanak, s a mily teljesen befizetett ügye alaptőke- és tartalékokkal csak a legkiválóbb külföldi társaságok bírnak.

Azonban a t. biztosító közönség és különösen t. feleink azt is bizonyíthatják, hogy míg mi egy részről ily módon igyekeztünk megnyerni, igazolni, viszonzni a bizalmat, addig más részről társaságunk, fejlődésünk, erősödésének arányában s üzleti viszonyaihoz képest, szem előtt tartva a biztosító felek s a társaság közt létező érdekközösséget is, mindenkör kész is volt t. feleinknek újabb előnyöket és kedvezményeket nyújtani, mit többek közt az

*) Az első magyar általános biztosító-társaság értesítése t. olvasóink figyelmébe ajánljuk. Üdvözljük a hazafias társaságot és az annak élen álló derek vezérigazgatót; mert sanyaru viszonyaink közt a társaság által nyújtott kedvezmény hazafias érdemnek tekintendő. Különben ez első rangú intézet hazafiaságról és aldozatkészségről nemrég tettünk említést. (Szerk.)

által tanusított, hogy életbiztosítási feleink ez osztály nyereményének fele részében, jégosztálybeli feleink pedig ez osztály nyereménye egy ötödében részesítettek.

Ez a mi eljárásunk vezér-elve most is; és emél fogva, midőn oda jutottunk, hogy teljesen befizetett alaptőkével és tartalékokkal folytathatjuk az üzletet, társaságunk örömmel fogantostítja az ily eredmény esetére rég kitűzött szándékát s ezennel a tüzosztályban is újabb kedvezményben kívánja részesíteni biztosító feleit.

Elhatároztuk ugyanis, s e fölül kívánjuk ezennel a biztosító közönséget értesíteni, hogy a lakházak és a gazdasági épületek biztosítása nálunk ezentúl azon kedvezményben részesítessek, hogy t. i. ha a hízulajdonos vagy a földbirtokos kötelezi magát az ily épületnek hat egymásután következő éven át való biztosítására, társaságunk a szokásos ingyen évül az első évet adja, úgy hogy a biztosító fél az ingyen év előzetes elvezése után a második évtől kezdve tartozik csak a díjakat fizetni.

Hisszük, ez intézkedésünk előnye teljes méltánylásra fog találni a birtokos közönségnél mindenkor, de főleg a jelen évben s a közel időben, midőn a jelen sanyaru év hatása még érezhető lesz, s midőn a gazda körül oly szűk a pénz. Ez intézkedésünk ugyanis még az ily szorult viszonyok közt is lehetségessé, könnyívé teszi részére a hosszabb időre való biztosítást. És ez előny annál nagyobb, minél tetemesebb az évi díj s annak a jelen vagy a jövő évben való előzetes megfizetése minél nehezebben esnék a jelen év gazdasági viszonyai által sújtott gazdának. De az előzetes ingyen év hasznát érezni fogják azon feleink is, kik hosszabb időre levén már biztosítva, ez érvényben levő biztosításuknál ingyen évül az utolsó évet élvezik, mert ezen biztosítás megújítása által egymást követő két ingyen évet fognak e feleink élvezni, u. m. a mostani biztosítás utolsó (ingyen) évet, s a megújításnál a 6 évi biztosítás első s így előzetesen élvezendő ingyen évet.

Midőn ez újabb kedvezményről kívánjuk a t. biztosító közönséget ezennel értesíteni, nem tartózkodunk azon meggyőződésünk kifejezésétől, hogy a t. biztosító közönség, a mint ez intézkedésünkben készségünknek, úgy az ingyen év előzetes elvezeték kedvezményében iránta kifejezett bizodalomunknak jelét fogja felismerni.

Értesítvén még a t. biztosító közönséget a felül, hogy ügyneiknek, de magunk is szive-

sen szolgálunk mindenemü felvilágosítással, tisztelettel maradunk

**Az első magyar általános biztosító-társaság.
Harkányi. Lévai.**

A vidék

Pápa, nov. 26.

(Városi közgyűlés határozata. — Vidéki szemle.) Mult vasárnap rendkívüli közgyűlést hívott össze városunk polgármestere, melynek egyedüli tárgyat a hízalókereskedés eltérőlése iránti — a helygymnizsteriumhoz címzett — kérvény képezte. Tudva van, hogy hazai kereskedelmünk és iparunknak is nagymérvű gátoló versenytársát képezi külföldi, jobban mondva osztrák üzletek által nagy sikerrel gyakorolt hízalási kereskedelem virágzása, sőt mondani lehet veszedélyes luja tenyészes képezi, mit hazánk több városa azon intézkedés által vélt korlátozni, hogy területén a szédelgéses hízalást tiltotta. Közgyűlésünk az ide vonatkozó és helyes érvekkel indokolt kérvényt, annak felolvasása után elfogadta s városi előjáróságunkat a további lépések fogantostításával megbízta. — Ezen jó hatású ügy életbeléptetése után remélhető, hogy kereskedők és iparosaink egyik — még pedig természetellenesen — concursusuktól meg fognak szabadulni s üzletük némi lendületet nyernek, a mire anyagi inségben szenvedő viszonyaink között bizony nagy szükségök van, mert úgy ök, mint egyáltalán néptünk is, az utolsó rossz termés súlya alatt gőnyed, elanyira, miszerint a legkomolyabbaktól lehet félni, ha idejeorán hathatos pártfogásban néptünk részesíteneti nem fog. Ily körülmények között a „Győri Közöny” nov. 23-iki vezércikke, melyben a győrmegye inségnek nép segélyezését sürgeti — nézetünk szerrint csak a vidék egyik legégetőbb kérdésének megpendítése gyanánt fűzőzölhető. A győriek különben boldog emberek, ök ismét gazdagabbak lesznek, amennyiben új vasutat kapnak, mely Győrt a fővárossal rövid sűntutal fogja egybekapcsolni.

Némi önértellel constataljuk, miszerint a Pápa-keszthelyi-vasut eszméje, mely a „Magyar-Vidék” hasábjain látott első ízben napvilágot nemcsak városunkban, hanem az érdeklő vidéken is meleg visszhangra talált, miről leginkább „Keszthely” lapjárunk meleg hangon tartott czikkei is tanusodnak. Azon vasuti terv, mit a jámbor Tapoleza-bobai vasut által realizálni akarnak minden tekintetben éretlen szlított, tanusodván arról, hogy tervkészítők a vasutépítés dolgával tisztában nincsenek. Lesz idő midőn ezen tervet tüzetesebben fogjuk tárgyalni s ezért most csak futólagosan, mint hűszlított ideát említjük fel azon megjegyzéssel, miszerint a pápa-keszthelyi-vasut — ha kiépül — az érdeklő vidék felvirágzását létesíteni fogja.

Veszprémben e hó utolján a közigaz-

volna, egy csavarással letépte a csibe fejét s a vér szágat fölsziva mondá :

— Nem igaz! Ön engem rá kázt szedni! Ezen csibe nem fiatal.

— Az most már mindég! — kiáltja a zszibárus — ön vagy rögtön megfizeti a csibe árát, vagy rendört hívok.

A szomszédok összegyűltek, fenyegető állást foglaltak el és zsidták a csibe-gyilkost. — Nyugodjanak meg uraim! Igaz, kárt tettem, de én azt rögtön jóvá fogom tenni.

És a letépté vérző főt, ráilleszti a tüzrsre s egy, kettő, három, a lefejezett csibe ismét életvidáman ugrazdózt a boltban.

* * *

A legedkeesebb történet mindenestre az, melyet Hermann tanár barátainak személyesen beszélt el.

Konstantinápolyban történt, Abdul Aziz idejében.

Ó felsége egy napon sétautat tett hajóján a Bosporusban, melyre Hermann tanár — ki a szultánnak kiváló kezgenze volt — meghívta.

— E kiránduláson több magasrangú pasa is részt vett.

Abdul Aziz a fedélzet sétált kíséretével. Egyszerre megáll Hermann előtt és megszólítja:

— Tanár ur, mutasson nekem valami újat művészetéből.

— Hermann tanár meghajolt és a pasákhoz fordult.

— Kérem egyikét az uraknak, méltóztassék nekem egy zsebrórát kölcsönözni, mely óra azonban a lehető legszebb, legfinomabb és legbecesebb legyen.

Ruad pasa mellényzsebébe nyul és kihuzza onmét a chronometerek leggyönyörűbbikét, leoldja az aranylánczról és át akarja adni Hermann tanárnak.

— Méltóztassék az órát sajátkezűleg a tengerbe dobni.

A pasa pillanatilag habozott, de a szultán intésére szót fogadott és a nagy becsű órát a Bosporusba hajítá. A hajón ünneplés csend uralkodott.

Hermann most botot keresett, melyre

hosszu szál zsinegről leelőg horgot erősített s miután a horoga kis sajtot szurt, azt mindenféle hocus-pocus közt, vízbe bocsátá.

Néhány percz múlva a bot mozogni kezdett. — Hermann gyorsan kirántja a botot, melyen egy fiatal hal evezékl. — Midőn a többiek jelenlétében a halnak basa fölmetszett — Ruad pasa órája találatott benne.

Ezen productionört Hermann tanár Abdul Aziztól 5000 francot kapott.

Barátai, kiknek az escamoteur ezt elbeszélte, hitetlenül rázták fejüket. — Hermann azonban felvilágosította öket.

— Néhány nappal ezen esemény előtt Konstantinápoly utcáin sétaltam midőn egy kirakatban oly gyönyörű órát pillantottam meg, melynek művészi kiállításra a legnagyobb mértékben meglepetem. Beléptem az üzletbe, hogy árát megtudjam.

— Olesdér adom oda — felelé az aranyműves — Ruad pasa számára készítettem, ki azt azonban, alig észrevehető hiba miatt itt hagyta és én kénytelen voltam részére más készíteni.

tengerszoroson épen most van befejezéséhez közel azon óriás hid, mely a két várost egyégy fogja kötni. A hid hossza 1052 méter s úgy épül, miszerint rajta fog vasut, tramvay, kocsik és gyalogút vezetni. — A két oszlop, mely a borzasztó művet hordja, 81,7 méter magas és a sodronykötélnek, melyek a szerkezetet tartják 6300 párhuzamos acélsodronnyal vannak fonva és 1 és fél méter vastagságúak! Az egész mű 45 millió forintba kerül! Nem zárhatom be levement anélkül, hogy áldozatemet ne küldjen pápai ismerős barátainak, kikre az újjalév fővárosban örömmel emlékszen vissza, igazóvén, miszerint minden hónapban legalább egy olyan levelet írok, mely a „Magyar Vidék” hasábjain napvilágot láthat.

Dr. Gmk.

Fővárosi levél.

November 22.

(A szerkesztői irodában, Gözmozdony a lóvasuton, Pesti-társaság írócsop.)

Minden kéz gyors mozgásban van, a tolak perczeknek, fekete sorok húzódnak végig a fehér papíron.

— Gyorsan urak — kiált ki a szerkesztő ur bureaujából, az események gyorsan haladnak, mindezt fel kell ölelni röviden, de teljesen.

— Kérek manuscriptot, — nyafog a szerdők-gyerek. — E pillanatban élénk zaj keletkezik az utcán, hullámzó néptömeg zajából valami perenzenként időszakilag megújuló dübögés hallatszik utána egy élet átható sivatás.

— Félre előltem, te mamasz, majd kapsz manuscriptot a hátadra, s rohanok kiélek újdonsági tisztelnem képest, az utcán történő, bizonyára nevezetes eseménynek szem-élt filantúria lehessen.

Három fél ugrással az emeletről földszinten az utcai közepén valék.

Tengernyi nép állt az utcán egy sajátos kút füstölög, dübögő, visító járművet véve körül, mely önméjelye lassu menetben vont maga után egy lovonatu vasuti kocsit.

Kegyetlenül szeszogott szegény s rőtön azon gyantát kelté bennem, hogy beteg az istenem. Csakugyan többszöri kérdésemre megkaptam a választ, hogy a kis „kávemasina” az osztrák-államvaspályától a Károlyi-kaszárnyáig terjedő ut alatt kifogyott a szuszból, most új erőanyag beszerzése végett szajagították a kocsis urat egy közeli kőszénraktárba, hogy az utat tovább folytathassák. Megkíszöntöm szépen s rohanatam vissza az irodába, megírtam az újdonságot.

— Na kölyök! ... itt a manuscript, lódulj. Hanem azért az esti lapokban szakértő pontos számitások alapján behizonyították, hogy e „kávemasina” a lóvasut-társaságunk fénynyiba fognak kerülni mint a mostani lovak által vont kocsik, hogy a szélszerzés is fénynyú lesz-e arról a szakértő méltóztatik bőlesen hallgattai.

Másnap korán reggel a vasárnap tisztességére kacskiasna kinyalva magamat 9 óra után gungosan lépdeltem az akadémiá felé.

A Petőfi-társaság tartotta rendes havi felolvasó ülését a Kisfaludy-teremben.

Díszes helyszöru és a tanulmányosság zsufoltság töltte meg a termet. A felolvasások sorát György Aladár nyitotta meg. Az ősmagyar népeposz nyoma!-ról írt terjedelmes tanulmányával. Feszült figyelemmel vártuk gyönyörű hősmondáink ismeretlen részének kiegészítését és egy kerek egészszé füzését, és ime mit kapunk? Czfálatot, rombadöntött régi fényes dísző östörténetünk eseményeinek, megtárgyalású óspanink létezésének. Östörténetünk nem történelem, nem is rege, hanem mythos, történelmi alakjai e regéknek nem egyebek, mint a természet örökinek megszembélyesítők. Ahoas mint történelmi személy nem létezik soha. Almos, a szegényny magyarok fél istene s az ősmagyar népeposz hőse volt. Tulajdonkép pedig nem más mint az eszthajnal-csillag, mely által Hadúr választott népet — mint a zsidókat a tífözölög által — az igéret földjére vezette. Aztán E. Kovács Gyula olvasta fel. Abrányi Emil költeményét „Köbor lantos az udvaronez előtt.”

Tulajdonkép a mi engem az ílésre vont, az a harmadik pont Endrődy Sándor felolvasása volt. Rajongok e fiatal költőért.

Soha sem hittem, hogy oly ragyogó nyelvezettel lehessen írni magyarul, mint ő ír, tárgyval elmosdók, conceptiója laza, de az félig álom félig ébredés közti ringatózás, az a ragyogó, bühajós, mézként folyó, szivárványszínbenn pompázó nyelvezet nálén hatja s lebilincseli az érező szívet. Endrődy „Silliré” című verses elbeszélését olvasta fel.

Kies fekvésű villája parkra szökellő verandáján álmózik a halvány arcú ifju költő. Körülte éledt kei fel, fa, virág, a rög is megmozdul a fűndökölő napugár mosolyára, a lombok árnyából apró tündérhad bukik elő bohókás öltözetben, lándzsával szalmazsálat hordva kezeikben, királyöcüköt két szivárvány szárnyu lepke repti egy makkhőj-hintóban így érkezik az alvó ifjuhoz ki álmában egy tündérszép leányt — régi eszményét látja — s pajkos játékok kezdenek vele. Az ifju felébred s mogorván utasítja rendre a kis játékosokat, rohan elvesztett ideálja után az utcára s csakugyan meg is találja azt az utcán — egy bankár leányban — Liliben. Utána rohan letrédel élé s szerelmet talál neki. A leány a népesödülék közben felemelí lovagját és apjátöz vezeti. Lili Edgárt (a költő neve) kezén vezetve lép a papa bureaujába, a kikülömben derék ember csakhogy kissé mogorva, anyagi ember és hetven éves. A papa midőn megtudja az ifju kívánságát, dühös lesz, de később leánya kérelmére már-már enged, midőn a kérdésre, hogy mi az ifju foglalkozása? megtudja, hogy „csak” költő, az ifjút félbuzusan felmosolyogva utasítja el.

Mert hát szép verset írni.
Arról, hogy a hold mint kél fel,
De a gyomor földi próza
S nem lakik jól égi főnyból.

A leány közevbe bieszük el Edgártól s vígasztalja, hogy ne eséggedjen, hanem csak küzdjön „erte.” Edgár küzd. — E szó „erte” lesz élete vezérszövétnéke, a diesöség hívó Excelesiója és nélkül küzdelmet diesöség, fény, hír koronázza. Siet Liléhez. Hajh későn érkezett. — Templomban találta kedvesét — s miként?

Egy férfi kéz, — mi van ebben?
De mikor azt Lili fogja!
Egy röpke szó: „Holtomiglan”
De mikor azt Lili mondja.

Edgár lelke eborul, térdéi összerokadnak, szeméi előtt összefut a világ, nem lát nem tud semmit. Feléle.

Vihették már a menyasszonyt
Könnyű táncra nász éjbe
Öt ringatta édes álom,
S óta boldog siri béke.

Ilyen Endrődy; mint teremtő, mint compositor eszményi, de emésztő fájdalom, eszményi, de megkapó helyzetek és mindezekhez az utánozhatatlan ragyogásny nyelvezet.

De ezer bősátnat tek. szerkesztő úr! most jut eszembe, hogy én valami dárídóba vagyok hívva „A budapesti férdialegetlet estélyére”, sietnem kell tehát. Bezárom ugyis jó hosszúra nyult leveletem. — A multságáról majd referálok. Adieu! K. S.

Irodalom.

Verhovay lapja a jövő hó elején csakugyan megindul, valamivel nagyobb alakban, mint a „Pester Lloyd.” A czíme „Függetlenség” lesz, s a Wilkens-féle nyomdában fog megjelenni. Előfizetési ára egy évre 16 ft.

A „Veszprém” egyik munkatársától P. Tóth Kálmán úrtól „Téli regék” című munka jelent meg és küldetett be szerkesztőségünköz. Tartalom: A vízi líliam leánya. A hallokli hattny. A halál fűja. A gyöngyhálász. Napugár és holdugár. A brahmin kine. A Tisza tündére. Zöldszakál. A szomorú fűz története. Ezen címek alatt megjelent regék gyönyörű szóp nyelvezettel és érdekesfeszíténn vannak írva. A kiadó Krausz Armin úr engedelmével lapunk jövő számában ezen érdekes munkából a regék egyikét mutatványképpen közölni fogjuk.

Pályázat az erdőhasználat-tan kézikönyvré. Irassék meg az erdőhasználat-tan kézikönyve, különös tekintettel a hazai viszonyokra és a gyakorlati élet követelményeire, könnyen érthető népszerű nyelven s a szükséges rajzokkal kiegészítve. Ezen tankönyvnek magában kell foglalni az erdő földhasználat-tan minden tárgyát illetőleg az épület-, mű- és tűzifa nyeresését, feldolgozásait, alakításait, szállítást az erdőkezelés körén belül s értékesítésének móljait. — A mellékhasználat tárgyainak nyeresését és értékesítését, valamint az erdei mellék-iparágak ismertetését is, a mennyiben ezek észéset az erdőgazdaság feladatúul lehet tekinteni. A pályamű az országos erdőészeti-egyesület alapszabályainak 70—78. §-ában foglalt határozatoknak van alávetve, s díja az egyesület Deák Ferencz alapítványából 100 arany 550 ft. értékkel. Az idegen kézzel írott, jellegű ellátott pályamunkák, az író nevét rejtő lepecsélt jellegű levéllel együtt, legkésőbb 1880. évi december hó 31-ik napján az országos erdőészeti egyesület titkári hivatalánál benyújtandók. Az országos erdőészeti-egyesület nevében, az 1879. évi rendes közgyűlés és az ugyanezen évi november hó 11-én tartott rendes választmányi ülés határozata alapján kiadta: Bedő Albert, az egylet titkára.

Hazánk legnagyobb fiának, Kossuth Lajosnak iratait az Athenaeum-társulat kiadja, s Kossuth most rendezti sajtó alá. E nagyfontosságú műöz az előzőt Kossuth, melyely iratait bevezeti, már megkötötte az Athenaeum-társulatnak. Ez előzőt a politikai naplapok vasárnap közölték. A nagyfontosságú s minden magyar ember előtt örökbecsű műre az előfizetési felhívás közelebb küldeték szét. A lapok által közölt előszóll felelesleges azt mondani, hogy minden ízében fenkölt szellemű, mely hazafias érzésű és meghatótan magyszerű, mert hisz — Kossuth írta.

„Büntető jogtudományi szemle” ez, havi szakfolyóiratot ad ki újévől dr. Báttaszki Lajos B.-Csabán, mely mint az előfizetési felhívásból látható figyelmet érdemlő terméke lesz irodalmunknak. Előfizetése, mely B.-Csabára vagy bármely könyvruhához küldendő: egy évre 10 ft., fél évre 5 ft. Figyelmebe ajánljuk olvasóinknak.

GAZDASZTAT.

A marhák felfuódása olyan betegség, melyhez az állatorvos rendszeren későn érkezik. A szűresappal nem igen tudnak bírní, a belsőleg használt szerek is eddig nem bizonyultak jóknak. Egy svájcz orvos általános kórosító szert, azaz azaz 30 évtől óta, mely állítólag minden esetben eredményes bizonyult: két vagy három fokghymat apróra vágdos, leforrázza ugyanannyi liter tejben, az egészet cserépenyibe teszi, deszkával befedi, s azt istállóban tartja. Minél régiebb a folyadék — annál hatékonyabb lesz a savanyú forrás folytán. A felfuódott állatnak $\frac{1}{2}$ liter adunk, és az adagot ismétlésként $\frac{1}{2}$ óránként mindaddig, míg az állat állapot jobbra fordul.

A vizek hasznosítása tárgyában Tarr István tábornok egy emlékiratot nyújtott be a kormányhoz, — melyben általános, sőt részben konkrét javaslatokat is tesz az iránt, miként lehetne a magyar korona területén levő vizeket a hajózás, mezőgazdaság és ipar czéljaira hasznosítani. A tábornok úr emlékirata a kormánykörökben igen kedvező fogadtatásra talált, a kormány- és közlekedési miniszter Ribáry Sándor miniszter tanácsos elnökléte alatt egy a földművelési és pénzügyi miniszteriumok kiküldöttjeiből alakított bizottságot már ki is rendelt, a végből, hogy a tábornok úr javaslatát beható tárgyalás alá vehen az iránt véleményezőleg nyilatkozzék. A tábornok úr emlékirata a kormánykörökben igen kedvező fogadtatásra talált, a kormány- és közlekedési miniszter Ribáry Sándor miniszter tanácsos elnökléte alatt egy a földművelési és pénzügyi miniszteriumok kiküldöttjeiből alakított bizottságot már ki is rendelt, a végből, hogy a tábornok úr javaslatát beható tárgyalás alá vehen az iránt véleményezőleg nyilatkozzék. A tábornok úr emlékirata a kormánykörökben igen kedvező fogadtatásra talált, a kormány- és közlekedési miniszter Ribáry Sándor miniszter tanácsos elnökléte alatt egy a földművelési és pénzügyi miniszteriumok kiküldöttjeiből alakított bizottságot már ki is rendelt, a végből, hogy a tábornok úr javaslatát beható tárgyalás alá vehen az iránt véleményezőleg nyilatkozzék.

Gabnakivitelünk a Svajozba. Zürichből jelentik, hogy észérszint a gabonafizet az egész Svajczban lánynya s a fogyasztók tartózkodók. A buzahozatal Románshoriba többnyire Gácsországból, Bukovinából

és Moldvánszágból eredő árura szorították; Magyarországot távol tartja meg. Magyar list folytonosan veszt kelendőségéből s attól lehet tartani, hogy a külföldi list leszorítja a svajci piacoktól. — Marsseilből a buzáknál erős, ugyszintén Manheimből is az amerikai buza. A készlet Marsseilben 219,425 nm. Bordeauxban 39435 Nantesben 11000, Havrebán 54939 metemáza.

Vidéki és helyi hírek.

Személyi hírek. Véghegyi Dezső megyei főjegyző úr rövid ideig városunkban tartózkodott.

A tankötelesek összeírásakor bemegy a kiküldött egyén egy atyafi házába, hol csak menyecské volt található. A kiküldöttnek azon kérdésére ha volna-e a házában „tankötelek” — röviden az lett válasza, hogy „biz’ itt nincs; ezt hallván az ott ácsorgó kis leány egész naïvul közbe szól, hogy „de bizony van bácsi tőled, kötélen az istállóban.” A bácsi mosolygva azt válaszolja a kis leánynak: „jól van kis leányom, majd azokat édesapád elvezeti veled együtt az „iskolába.”

Műkedvelők mozognak. E hó 23-án d. n. 5 órakor a műkedvelők közt néhányan a városába nagytermében érkezelést tartottak, mely érkezelésen elhatározottak, — ha csak lehetséges — a jövő hónapban az inségesek javára három előadást rendezni. Intendansul megválasztott Horváth Lajos úr, főrendezőül pedig a kitűnő szakavatottságú ismert Mészáros Károly úr, ki egyúttal megbízottak, hogy a szükséges színműveket megválassza és azokból a szerepeket mielőbb a szereplőknek ossza ki. Údvözöltek műkedvelőink!

Egy hűséges bakter, ki a napokban valamely ünnepi helyről útjára ment és bizonyára a garatra is jól fölöttét, dicséretes kiáltá el magát: „Éjjelután ötött 11-et, ilyen-esték stb.”, az őt hallgató egyén figyelmezteté, hogy éjjel után nem ötött 11-et, mire egész phlegmával azon választ adá, hogy „hiszen az mindegy, menjünk tovább.”

Ismeretterjesztő-egyleti felolvasás. Mint lapunkat értesítik, holnap azaz: vasárnap délután 5 órakor a városába nagytermében Bánfi János úr, a „csillagok lakhatóságáról” felolvasást tart, melyre a t. közönség figyelmét felhívjuk. Mellékessen megjegyezzük, hogy szerkesztők, ki erősen magán uton értesült, fentvezett egylet titkára.

A népkönyvhaúyben lapunk szerkesztője Dr. Tatay Adolfiné úrhölgytől — ki az ő-budai népkönyva élén áll — levelet vett, melyben a hozzá intézett felszólítás folytán kijelenti, hogy a népkönyvhaúy szerkesztőjét és vezetését csakis úgy lehet igazán megismerni, annak észszerűsége vagy észszerűtlenségéről nyilatkozni, ha abba a népkönyvhaúy leendő vezetői és felügyelői közül valaki gyakorlatilag beavatottak. — Ivekre minden dolgokat ugymond irhatnak össze és előre tudom nem sok eredményre volna, miért is azon tanácscaak vagyok bátor szolgálói, hogy csak egy napra méltóztassék a tisztelt ügyelet egy tagja Ő-Budára fáradni, az általam vezetett népkönyvhaúy szemügyre venni és az általam tett utbaigazításokat szívélyesen meghallgatni, meg vagyok győződve róla, hogy az igen tisztelt hölgyek az egész népkönyvhaúyben teljesen beavatva fognak visszatérni.

A pápai polgári kör. Ilyenkor már rendszeren meg szokott alakulni. Csodáljuk, hogy az idén az alakuló közgyűlés még nem tartatott meg. Hiszünk, hogy a kör eddig buzgó élénke az idén is törekedni fog a kör megalakításán.

A buda-győri vasut előmunkálatai a közlekedési miniszter szorgalmazására fokozott gyorsasággal készítettnek, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslat még decemberhöz folyamán a képviselőház elé terjesztessék. — E vasut Budáról kitudulva, Bián, Bieksén és Tatán át tervezetik Győrig, hol Bécs felé a győr-sopron-eburfti vasut közepén folytatását. Két túsarulat versenyen az engedelményt, a „magyar nyugoti vasut” és az „osztr. államvasut.”

A tél közüben minden város iparkodik segíteni a bekövetkező unalmas, hosszú estéknek: így a szomszédban a veszprémi polgári társaság szokásos theatestéyleit tartja meg tekintet felváltva szombaton és vasárnapon, belépti díj személyenként húsz kr., a tisztá

jövendelmet a kör könyvtárának gyarapítására fordítják. — S mit cselekszünk mi?!

Jótekönyvczélú zene-estély. Mint lapunk múlt számában említettük Pollák Ignéz kávé úr hónap, folyó 30-án tombolával egybekötött jótekönyvczélú zeneestélyt rendez. A négy tekerő hónap befolyó összes bevételét és a tombola tisztá hasznát P. úr a helybeli inségesek javára fogja adni. A bevételek kellőg ellenőriztetni fognak.

Öngyilkosság. Jánosházán egy jómódúnak ismert polgár számos hitelhezjének kijátszására minden ingatlan birtokait tekkényvűleg gyermekei nevére átiratva, a fölött való félelmében, hogy vizsgálát fog elene indítani azon kétségbeesett tette vetemedett, hogy öngyilkossági szándékból egy eles borotvával a torkát elmesztette. Jelenleg a szerencsétlen még életben van, azonban kevés remény van életben tartására.

Mint halljuk a korcsolya-egylet a farsang folyamában fényes jelméz bált fog rendezni, saját pénztára javára. Eleve is felhívjuk reá a nagy közönség figyelmét.

A pápai sártenger. Tudtukkal a városi költségvetésben „csatomatizáltak, sár- és hóhánys” czim alatt bizonyos összeg föl van véve, hogy mennyire gondoskodnak nálunk arról, hogy közönségünknek legalább az utca egyik feléről a másikra átjáró hely legyen, bizonyítja a sétatér, szelutca és egyéb helyeken diszlegő looc-poes, mely a gyalogközlekedést meglehetősen nehezíti. A napokban a szél-utczában egy polgár a sárt egy rakásra separtette, eljárásáért még helyre is lett utastíva. Jól tették, minek is vállalkozik olyasmire, a mi mások köztellessége volna?! Szó, a mi szó, már mégis rendezett tanácsu városban élünk, illő volna tehát, hogy az adófizető közönség kényelméről jobban gondoskodjanak.

Torokbajok. A lefolyt heten iskolás gyermekeknél is fordultak elő torokbajok, figyelmzettjük a szülöket, hogy tegyék meg a szükséges óvintézkedéseket.

A boltból utczákra kinyúló kéménysevek használatát meg kellene tiltani. Mint egy ismerőstünk beszéli, a napokban ily eső előtt elment az abból kiömölő köznöfűst oly rosszul hatott rá, hogy azóta sem mult el a főfájása. Csodáljuk, hogy ily a közegészségre annyira káros hatású visszacsélés nem gátoltatik meg.

Az új-évi köszöntések megváltoztatása tárgyában, mint a „Győri Közöny” írja: Győrött fővös mozgalom indult meg, mely a közönségnél örvendetes vizshanga talált. Jó volna nálunk is társadalmi uton minden lehető megtenni, hogy közönségünk az új év napján tapasztalt nagymérvő zaklatásoktól végre valahára megóvassék.

Helyreigazítás. Bécsi levelezőkön azon helyreigazítás küldi, miszerint mult számunkban megjelent levelében említett „Tomasso Salvini” nem opera énekes hanem tragoeidista. Levelezők — kinek a t. közönség, ugy hiszünk szívesen megbocsát — azt írja, miszerint maga sem érti, miképen követhette el e hibát, miután Ő Salvini már több ízben látta színpadon. Mi tudtuk azt, és esodálkoztunk is e változás fölött, de azt gondoltuk, hogy talán Salvini is úgy tett mint a volt bécsi operette énekesnő: Geistinger Mária, ki utóbbi időben a drámanak szentelte magát.

Az inség. Mult vasárnap estefelé Márkó Anna két hónapos csesémőjét a főzőszéde átelében levő kis utca sarkára letette, azon okból, mert férje nem keres semmit és így — mint mondá — ő éhezik és nem képes kisedé — a szükséges táplálékokkal ellátni. — Az utca sarkán lakó K-né megsajnálta a szegény ártatlan kisedet, azt házába vette, gondozván, hogy a következő napig majd csak valóhogyan ellátja, nemskóra azonban mégis visszajött az anya és magához vette gyermekét. — Ismétlünk mit már többször hangoztatunk. Ne azt nézzük, hogy ki az? kinek sógor, vagy écsese az, ki segélyre szorul, — hanem adjunk mindenek, ki rászorul, nem szabad embertársainkat éhalálnak kiténni. — Munkát és kenyert a népek.

Beküldetett. Rozz utaink közt kiváló helyet foglal el (természetesen rosszszagánál fogva) a „tizés malom”-tól a kálvária kezdetéig vezető út. Ezen — tacsak be nem vagy — sártenger az uradalom, ő szedeti azon utért a vámot, de hogy azt jókarban tartsa vagy járhatóvá tegye, arról szó sincs. De minek

is?! Tartsa mindenki szerencsésjének, ha coesija a pápai uradalom sártengerben megfeneklik és lovai megszakadnak. — Az évenkent befolyó vámpénz pedig? Ahhoz senkinek semmi közö. . . .

Veszprémi levelezők írja: Személybiztonsági állapotukhoz következő eset szolgáljon illusztrációl. Rothhauser Sámuel veszprémi lakos a napokban Csopakból hazatérve, az uton három ismeretlen egyén által megtámadott, kik pénzét követelték. Midőn R. ellenállást tanusított, az utonállok földre tepertek és — körülbelül 75 frtnyi pénztől megfosztva — futásnak eredtek. Nyomoztatnak, de még eddig eredmény nélkül.

Súlyos testi sértés. Nem jó a sok bor oly embereknak, kik töle verekedő kedvet kapnak. — mint ez az egyébként jámbor Csuholdi János barna zeneszen és hó 24-én reggel felé — midőn Hosszu János barátjával egy vig lakodalomból hazavergődött — észlelhető volt. A bor jó is, sok is volt és ámbár Csuholdi váltig ordította, hogy: „Mevetnek valakit, vagy engem valaki” vele versenyt tántorgó barátja, azt semmi áron nem akará hinni. E miatt Cs. dühbe jött, összeveszté Hosszu czimborájával és úgy megbeszázta, hogy testén 10 cent. hosszn és 5 cent. széles, tátongó sebet ejtett.

A pénzeszacskó viszontagságai. Ferkó beeslették gyerek, mert a talált pénzeszacskót 46 frtnyi tartalmával együtt hazavette, hogy azt majd másnap a városi kapitányi hivatalnak szolgáltatná át. De a hány ház, annyi szokás. — A jó Ferkónak, van egy nagybátyja, ki e tekintetben másként gondolkodott, mert fogta a pénzt, a korsmába, hol szokása szerint a lelki állapotban azon — általa már ismert — stádiumába ért, mely állapot — műkifejezésben — holtrészegnek szokták nevezni. Ezt leste csak a jó Ferkó. Őda löpözött nagybátyjához és a még meglévő 19 frtot szépen eszelte töle, nehogy a részeges atyafi még azon is túladhasson. A korsmaheverő pedig, ki idegen pénzzel töltötte kedvét, fittelen cabinetba szállástottott.

KÜLÖNFÉLÉK.

A zsidó tanítóok áldözése még mindig napirenden van. Szécsényből írják a következő dolgokat: Midőn a miniszter azon rendelte, mely a zsidó tanítókat egy évi működés után véglegesíti, ide léérkezett, a hitközség tagjai mindent elkövetek, hogy addigi tanítójukat Stern Samut az iskolából megszűntessék. A tanító elbocsátatása miatt megkeresték a közoktatási minisztert is, de ez a kérvényt s pedig egymásután három ízben elutasította s a tanítót állomásában megerősítette. Mindennek azonban mi lett az eredménye? Az, hogy a zsidók nemcsak hogy nem helyezték vissza a tanítót, de eszelen dühökben neki mentek az iskolaépületnek s a szó szoros értelmében lerombolták azt, hogy az iskolában ne lehessen tanítani, s hogy a tanítót lemondásra kényszerítsék. A fanatikus rabbi a szövekről azt hirdeti, hogy a zsidóknak legnagyobb bünnül rovatik fel, ha oly iskolát tartanak fenn, melyben magyarul tanulnak, maga pedig bókhereinek egyikével, aki nemcsak hogy nem képesített, de magyarul sem tud egy szót sem, zugiskolát nyitattott, hol 20—30 gyermek zsidó-jargonban tanitatik, s mindez a hatóság szeme láttára történik.

Az adóbehajtások ellen Pest-megye erélyes alispánja e napokban tett felterjesztést a belügyminiszteriumhoz, melyben jelenti, hogy az inség a megyében még eddig feltűnőleg nem lépett fel ugyan, mindazáltal kéri a minisztert, hatna oda a pénzügyminiszternél, hogy a megye alsó részében a végrehajtások ez évben, tekintettel a szük termésre, nem a megrendelt

szigorral, hanem lehetőleg enyhén eszközöltésenek.

Szomorú állapotok. Horvátországban s Magyarország több megyéjében százkara megy azon ingatlan vagyonok száma, melyek adóhátralékok végett már a második fokú végrehajtás alatt állanak. Még egy lépés, s az ezeket érő ingatlan potom áron dobra kerül. A pénzügyminis-ter úgy látszik, már meg is sokalta közegeinek e túlbuzgalmat, de azok kategorice azzal felelnek; másképp nem lehet az adót behajtani. Itt a végső pillanat valamely helyesebb módus precedendit kidöndölni, mert különben szegény nemzetünk tönkre fog jutni.

Hamburgban légszeszrobbanás következtében f. hó 20-án heves tűz ütött ki. Tíz személy holtlétét nem tudják. Ed-dig már több elégett holttestet találtak.

Paradicsomi örökség. A debreczeni kir. törvényszék a hivatalos lapban felhívja Adám Éva örököseit, hogy örökösödési igényeiket az ebési pusztaán fekvő ingatlanokra nézve érvényesítsék. Nehogy azonban mindazok, kik Adám és Évától származnak ilyenmő igényekkel fellépjenek, megjegyezzük, hogy erre csak azok jogosítvák, kik a Debreczenben nemrég elhunyt Boldizsár Andrásné született Adám Éva asszony utáni örökösödési jogukat kimutatni képesek.

József főherzegegről beszélnek ezt az érdekes adomát. A minden ízében nagy főherceg odahaza nyáron bő ingben, gatyában jár s makra pipából pipázik. A nyár végén maga sétált kertjében, s egy malacz ugrott ki előtte. Ugyane perczen egy hang szóalt meg a kert fal mögöl. „Szoritsa csak kee földi azt a malaczot sarokba, azután dobjá ki.” Jól van jól, csak ne kiabáljon atyafi, mert a kertész, ha meghallja strófót kell fizetni — szólt

a főherceg s a malaczot a sarokba szorította s kidobta a bámulatában majd hanyatt eső kondásnak, ki halálra ijedt, a mint a főherceget felismerte. A főherceg piros mellényéből egy ezüst forintot vett elő, s a mint észrevévén a kondás ijedelmét, így szólt: Igyék kend az ijedségre.

Szörnyű hűdégvér. Mauthausenben egy paraszt legény közel jutott valahogy a cséplőgép kerekéhez. A gép megkapta a fiu karját, s többel kiszakította azt. A fiu balkezébe fogja leszakított jobb karját, haza vitte s e szavakkal tette az asztalra! „Mauda, do holt's mei Hand!” (Anyám, nesse itt van a kezem.) Aztán ájultan rogyott össze.

Gabonaárak.

PÁPA:

100 kgr. vagyis métermazánként.

Buza: jó 13 frt. 80 kr., közép 13 frt. —, alsó 12 frt. 20 kr.
Rozs: jó 9 frt. 80 kr., közép 8 frt. 60 kr., alsó 8 frt. 20 kr.
Arpa: j. 9 frt., k. 8 frt. és a. 7 frt. 50 kr.
Zab: j. 7 frt., k. 6 frt. 40 kr. és a. 5 frt. 20 kr.
Tengeri: j. 6 frt. 40 kr., k. 5 frt. 80 kr. és a. 5 frt. 20 kr.
Burgonya: 1 frt. 40 kr.
Szána: 3 frt. 40—40.
Zsúp: 2 frt. 60—3 frt.ig.
Pápa, 1879. november. 28.

WOJTA JÓZSEF,
polgármester.

Győr, 1879. nov. 26.

Buza	13.70—13.90
Rozs	10.20—10.40
Arpa	7.60—7.80
Zab	7.10—7.20
Tengeri (régí)	7.60—7.75
„ (új)	6.70—6.80

Budapest, nov. 27.

Buza	13.60—13.95
Rozs	9.75—9.90
Zab	7.20—7.25
Tengeri	7.70—7.75

Bécs, nov. 27.

Buza	14.65—14.70
Rozs (magyar)	10.30—10.65
Zab	7.90—7.95
Tengeri	8.85—8.90

Szerkesztői levelezés.

K. S. Budapest. Köszönjük. Legjobb lesz hűfőn postára adni.

— Donyhád. Legyen nemcsak ismét szerencsénk. Ötvös, Megtölthük: ??? Boesinat, hogy igéretünk mindaddig be nem válthattuk.

R. Kisasszony! Kegyed azt kérli: mit gondolnk a némaempáziózió? Mi — semmit. Nézetünk szerint emancipáció! csak ott lehet szó, a hol elnyomás létezik, s ezt talán az ázsiai országokra lehetne alkalmazni, de Magyarországra nem. Az, hogy a nők nem bírnak választói és politikai jogokkal, meztelenk szerint — természet. — De azért ez nem jelenti azt, hogy hölgyeink mint rabszolgák el vannak nyomva. — A törvény előtt mindenki egyenlő joggal bír, s a politikai jogok gyakorlása vagy nem gyakorlása és ez természet szerinti megszorításoknak kell, hogy alávetve legyen. ha nem akarjuk, hogy a fenálló bizonyos, egy nem létező bizonytalansággal feloldozassék. — Különb a természetben meg van minden lénynek a maga hivatása, meg a maga rendeltetése, s mi azt hiszük, hogy a férfi és nő közötti viszony, az európai népeknél, a józan ész és a természet követelményeinek megfelelő s ezekből kifolyólag képződött, melyet felbontani annyit jelentene, mint: társadalmunknak alapkövét megintatni. A nő és férfi egyenjogú, de különböző hivatásra utalt, személyiség; hasznát az állam intézményeiben is feltalálunk pl. a törvényhozó hatalom és az executív hatalomnál; kimerő állítani, hogy azért, mert a törvényhozó hatalom egyszersmind nem végrehajto hatalom és megfordítva az egyik vagy másik alárendelt viszonyban é? —

Dr. G. S. Üdvözlét. Megkaptátok-e levelemt? Csíriésári létök. En is csak úgy vagyok. — hez, Tessék az is illetőnek megmondani. Serpulusos. Sok abban a esodabogar, különben sejtsem, hogy ki lehet ana felesz. — Boross. ??? — Zs. S. Megkapta? — N. I. Aszód. Nem értjük a dolgot.

Felelős szerkesztő:

CSOBÁNCZY T.

Laptulajdonos és kiadó:

NOBEL ARMIN.

A „Magyar Vidék” kiadóhivatalának hirdetése.

Tudatom a n. é. közönséggel,

miszerint sikerült nekem egy bécsi czég esdőtőmegét

✻ bāmulates ✻

olcsó árért

megszerezhetni. Ennek folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy ezen kézmű és divatárukat, melyek olcsóságuknál fogva a legezészerőbb

karácsonyi és ujévi ajándékokat

képezik, a nagyérdmü közönség becses figyelmébe ajánlhatom.

Az árjegyzéket a „Magyar Vidék” és „Papai Lapok” jövő számaiban fogom közzé tenni.

Tisztelettel

KLEIN MÓR,
rőföskereskedő.

Egy ügyes könyvek elárusításában jártas **Utalzó** előnyös feltételek mellett keresztek. Kőzelebbi felvilágosítást ezen lapok kiadóhivatala nyujt.

HIRDETMÉNYEK.

Az
ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

ingyen

biztosít az első évre

lakházakat és gazdasági épületeket úgy, hogy a

DÍJFIZETÉS

●● az ingyen év előzetes élvezete után ●●
csak a második évben veszi kezdetét,
ha az ily épületek nála hat évi tartamra biztosítatnak.

Bővebb felvilágosítást nyújt
az igazgatóságnak a jelen számban megjelent „Értesítés“-e.

Az első magyar általános biztosító társaság pápai főügynöke:

Bermüller József.

NOBEL ARMIN

NYOMDATULAJDONOS és LAPKIADÓ

Pápa, szélutca

ajánlja jól felszerelt *könyvnyomdáját* minden e szakba vágó művek pontos elkészítésére, ugymint:

mindennemű megyei és bírósági

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,
brochurák, röpiratok, közjegyzői és ügyvédi nyomtatványok,
menyegzői és halotti jelentések, kereskedelmi szerződések,
falragaszok, közigazgatási és kereskedelmi táblázatok, levél-
fejek, borítékok, névjegyek, étlapok

és több eféle nyomtatványoknak helybeli vagy

vidékre való pontos és olcsó ároni szállítását.